

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 20:37

Lone Dybkjær (RV):

Jo, vi er interesserede i at tage den dialog og inddrage nogle af de argumenter, der for så vidt er i forslaget om aldersfordelingen i befolkningen og den type ting, men jeg siger bare, at noget af det, som vi så savner i det, er rettigheder og pligter i forbindelse med myndighedsalderen, som vi synes er meget væsentlige. Nu har vi ikke lige præcis drøftet den side, men personligt er jeg meget tøvende over for, om vi rent faktisk kan sænke myndighedsalderen til under 18 år. Det bliver jeg nødt til at sige. Derfor kan jeg personligt ud fra den begrundelse ikke lige stå og sige ja til en valgrets alder på 16 år. Det er for fuldstændig ærligt og åbenhjertigt at redegøre for, hvordan holdningen er – også min egen.

Kl. 20:37

Kl. 20:38

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere spørgsmål. Så er det fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 20:38

(Ordfører)

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Det er jo positive toner, vi hører fra fru Lone Dybkjær og De Radikale, og jeg tror, jeg taler på vegne af både SF og Socialdemokraterne, når jeg siger, at vi er meget villige til at lytte til de indsigelser, der kommer. Og så kan jeg lige endnu en gang understrege, at forslaget jo ikke handler om i dag at vedtage, at vi skal have en valgrets alder på 16 år, men om at nedsætte en kommission, som skal undersøge, hvad det er, de gør i de andre lande omkring os.

I den her diskussion handler det jo om at tage demokratibrillerne på. Der bliver talt meget om sammenhængskraft i samfundet for tiden og med god grund, for sammenhængskraft er meget, meget afgørende for et velfungerende samfund. I Enhedslisten mener vi, at sammenhængskraft bliver skabt gennem inklusion, ikke mindst demokratisk inklusion. Forudsætningen for at få folk til at deltage i demokratiet er altså, at de har lov til at deltage i det. Derfor undrer det mig også, at lige præcis regeringen og Dansk Folkeparti, som jo taler meget om deltagelse i demokratiet, ikke vil bakke op om noget så harmløst, som det er at nedsætte en gruppe, der skal undersøge og rådgive Folketinget om, hvorvidt det er en god idé at nedsætte valgrets alderen. Formålet med den her kommission er jo

at blive klogere og finde svar på, hvordan vi fremtidssikrer unges deltagelse og repræsentation i de demokratiske institutioner, sådan som det også fremgår af forslaget.

Regeringen bruger meget tid og mange kræfter på at oprette en demokratikanon, som vi også tidligere har talt om går ud på at lære folk at få de rigtige svar på, hvad demokrati ifølge regeringen er. I Enhedslisten tror vi, at man bliver væsentlig bedre til demokrati ved at få lov til at deltage i det. I den forbindelse vil jeg bare sådan lige kort nævne, at det jo er et ret stort problem, at vi har en regering, der gang på gang gør det sværere og sværere for borgere, der bor i landet, at få statsborgerskab og dermed også at få ret til at deltage i demokratiet, netop fordi det betyder, at grupper bliver ekskluderet. Det vil sige, at vi gør demokratiet dårligere, end det sådan set har potentiale til at blive.

Så hvorfor er det her vigtigt? Det er det for at styrke vores sammenhængskraft. Det gælder også i forhold til sammenhængskraften mellem generationer, for hvis unge skal lære demokratiet at kende og godtage præmissen om, at demokratiet virker, så er det en rigtig, rigtig god idé at inddrage dem. Unge over 16 år kan arbejde, de kan tage en uddannelse, de kan blive sat i fængsel, så jeg mener sådan set, at det giver god mening at give dem lov til at få indflydelse på, hvordan de her institutioner og vores samfund så indrettes. Hvad der er af fordele og ulemper, kan en kommission komme med mange gode og kloge svar på.

Det er jo vigtigt at huske, at det der med de 18 år ikke er sådan noget, der er kommet fra Gud – hvis man tror på ham eller hende – 18 år er jo noget, man har besluttet sig for, og en kommission vil komme med nogle bud på, om de rammer, Folketinget har sat op for demokratiet, er blevet overhalet indenom, så vi kan blive klogere på det.

Demokratiopfattelsen ændrer sig løbende. Jeg går f.eks. ikke ud fra, at der i dag er folk, der vil tale og argumentere for, at kvinder ikke må være med, eller at tyende ikke må være med, at man skal være 21 år eller for den sags skyld 35 år for at stemme. Det mener jeg er et meget godt udtryk for, at det ændrer sig løbende, hvornår man er klar til at være med i demokratiet, og derfor giver det også god mening løbende at se på det.

Så vil jeg, inden jeg slutter, lige tilføje, at der selvfølgelig er spørgsmål, vi ikke kender svarene på i dag. Det kunne f.eks. være, hvordan man håndterer det her med, at man som 16-årig ikke